

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
18 juli 2007

Ons kenmerk
VO/S&O/07/27463

Uw brief van
21 juni 2007

Uw kenmerk
2060718730

Onderwerp
Vragen van de leden
Sterk en De Vries

Hierbij zend ik u, mede namens de minister voor Jeugd en Gezin, de heer Rouvoet en de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw Dijkma, het antwoord op de vragen van de leden Sterk en De Vries (beiden CDA) van uw Kamer inzake het voorstel van het Jeugdkabinet tot het uitbreiden van schooltijden.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2060718730.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart

Antwoorden op de vragen van de leden Sterk en De Vries (beiden CDA) aan de staatssecretarissen van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw Dijkema en mevrouw Van Bijsterveldt-Vliegthart en de minister voor Jeugd en Gezin over het voorstel van het Jeugdkabinet tot het uitbreiden van schooltijden. (Ingezonden 20 juni 2007, kenmerk 2060718730)

1

Bent u bekend met het bericht "Van 9 tot 5 naar school"? 1)

Ja. Het Jeugdkabinet bestaat uit een groep jongeren tussen 14 en 24 jaar oud die hier op vrijwillige basis voor de periode van een jaar in hebben plaatsgenomen. Het advies is op die groep gericht.

2

Wat vindt u van het idee van het Jeugdkabinet om jongeren van 9 tot 5 uur op school te laten zitten?

Een VO school kan een aanbod leveren van 9 tot 5. Belangrijk daarbij is dat de duur en de inhoud van het aanbod omgeven wordt met maximale zekerheid en helderheid. De schoolgemeenschap (ondermeer schoolbestuur, ouders, leerlingen, docenten, gemeenten) moet namelijk weten waar ze aan toe is. Ik ben, in tegenstelling tot wat het advies van het jeugdkabinet laat doorschemeren, niet voornemens een schooldag van 9 tot 5 te verplichten. Zie voor de overwegingen ook het antwoord op vraag 5.

3

Bent u bekend met het Amerikaanse model waarnaar verwezen wordt? Zo ja, kunt u aangeven wat de positieve en negatieve kanten van dit model zijn?

Informatie over het Amerikaanse model levert het volgende beeld. Het Amerikaanse model wordt gekenmerkt door een lokale procesmatige benadering. De centrale overheidsfinanciering bedraagt in de Verenigde Staten slechts 10% van de totale onderwijsuitgaven. De staten en lagere lokale overheden bekostigen de rest. Wat opvalt in de Verenigde Staten is de hoge participatie (50% in 2002) aan zogeheten 'school-sponsored extracurricular activities.' Er zijn positieve effecten gemeten op risico-jongeren en op de integratie tussen jongeren die deelnemen aan buitenschoolse activiteiten. Nadeel ligt ook al besloten in de vaak gehanteerde definitie van activiteiten rondom de verlengde schooldag: "school sponsored activities that require enrolled students to pay a fee in order to participate." Verplicht stellen zou dus kunnen leiden tot hogere kosten voor leerlingen en daarmee ook hun ouders.

4

In hoeverre lijkt dit op het Nederlandse concept van de brede school of de verlengde schooldag?

Binnen het Nederlandse brede VO school concept staan drie elementen centraal. Er is ten eerste sprake van een brede doelstelling: scholen besteden bijvoorbeeld naast ontwikkeling van sociale competenties ook aandacht aan de maatschappelijke competenties. Er is ten tweede sprake van verbreding van de organisatie door samenwerking met andere organisaties uit bijvoorbeeld sport of cultuur. Er is ten derde sprake van verbreding van het aanbod, naast het reguliere curriculum worden extra (binnen- danwel buitenschoolse) activiteiten aangeboden. Er is soms ook sprake van een vierde element: verbreding van de doelgroep, de school richt zich niet alleen op de leerling, maar stelt zich open voor wijkbewoners, ouderen en anderen. De lengte van de schooldag is geen uniek onderscheidend element in de 'breedheid' van de school. In hoeverre dit lijkt op de Amerikaanse situatie zal sterk afhangen van de invulling die er lokaal aan gegeven wordt. Informatie over de Nederlandse situatie zal aan bod komen tijdens het jaarcongres Brede Scholen in november, waar ook het twee-jaarlijkse onderzoek naar de Brede School in het primair en voortgezet onderwijs gepresenteerd wordt.

5

Past in uw visie de in het artikel gesuggereerde verplichte deelname aan deze verlengde schooldag? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Zoals hiervoor opgemerkt ben ik niet voornemens een schooldag van 9 tot 5 te verplichten. De wetgever stelt eisen aan het minimale aantal uren onderwijs dat leerlingen jaarlijks moeten krijgen en het maximale aantal vakantie- en feestdagen per jaar waarop geen onderwijs verzorgd hoeft te worden. Scholen bepalen binnen die randvoorwaarden zelf het lesrooster. De medezeggenschap heeft adviesrecht bij wijziging en vaststelling van het lesrooster. Op schoolniveau kan dus besloten worden tot inrichting van een verlengde schooldag waaraan deelname door alle, of door een deel van de leerlingen verplicht is.

6

In hoeverre wordt het concept van de brede school of de verlengde schooldag al toegepast in het voortgezet onderwijs?

Cijfers over Brede Scholen 2006/2007 worden bekend in november 2007. De cijfers uit 2005 gaven aan dat 21% van de scholen in het voortgezet onderwijs zichzelf als breed beschouwde en 39% overwoog het concept in te voeren.

7

Hoe ziet u het concept van de brede school of de verlengde schooldag in relatie tot de verantwoordelijkheid van de ouders, van de schoolbesturen en hun medewerkers en van gemeenten?

Het concept van de brede school is een ontwikkeling van onderop. Het is dus vanzelfsprekend dat lokale partners in de schoolgemeenschap (ouders, schoolbesturen, gemeenten, cultuur- en sportinstellingen) een belangrijke verantwoordelijkheid hebben bij de verdere uitwerking van het lokale brede school concept. Zie ook de beantwoording van vraag 5 over de rol van de medezeggenschapsraad.

8

Deelt u de mening dat het concept van de brede school of de verlengde schooldag voor het voortgezet onderwijs uitbreiding verdient? Zo ja, hoe en in hoeverre houdt u rekening met de draagkracht van schoolbesturen en hun medewerkers?

Het concept van de brede school verdient zeker uitbreiding, zoals ook al staat in het coalitieakkoord en het beleidsprogramma. Voorop staat dat de schoolgemeenschap het initiatief hiertoe neemt bij de verdere uitwerking van het concept.

1) Metro, 18 juni 2007